

نهيڼه کاني ټه و گورستانه ي کهس ناوړی سهردانی بکات

وهرگېړانی : فرمان عهبدولبره زاق

شيويهه کی بهردهوام چاودېری گورستانه که دهکهن، ههروهها ټه و رووداوه ترسناکانهش که له لایهن ټه و کهسانه دهماودهم گېردراوتهوه که بوسهردانی ټه و گورستانه هاتوون، بهلام دواي ههموو ټه و رووداوانه چ به شيويه بينراو چ به شيويه بیستراو خه لکی ناوچه که ټه وهیان بؤدهرکه وتوووه که هیچ کاریگه ریه کی خراب ناکاته سهر میښکی مرؤف، زانای شوپنه وارناس (ماکی ټاوی) له سالی (۱۹۰۱) په هاورپیه تی چهند یاریده ده ریکی له (پېرؤ) ههلسا به ټه نجامدانی گه شتیکی زانستی بؤ گورستانی (تشاویشیا) ټه مهش دواي بیستنی ټه و ههوالانه له خه لکی ناوچه که، سهره تا به شیکردنه ووو لیکولینه وهی چهند لاشه یه کی ناوچه که دهستیپیکرد بؤی دهرکه وت که میژوی لاشه کان دهگه ریته وه بؤ (۲۰۰) سال له مه و بهر، بهلام ټه وه بووه مایه ی سهرنج راکیشانی، ټه وه بوو که چهند لاشه یه ک له ناو ټه و لاشانه دا هه بوو که

میژووویان بؤ ماوه یه کی زؤر که متر دهگه رایه وه ټه مهش هانی ټه و تیمه زانسته یه یدا که ټه و پرسیاره له خو یان بکه ن " نهی نی مانه وه ی ټه و لاشانه ی که سالانیکی که مه مردوون له گه ل ټه و لاشانه ی که میژوووه که ی دهگه ریته وه بؤ (۲۰) سال له مه و پیش چیه ؟

له راستیدا تا ټیستا زانایان نه گه یشتونه ته وهلامی راستی ټه و پرسیاره، سه باره ت به م دیارده یه ش زانای ناویرا و وهلامیکی راسته قینه ی بؤ خه لکی ناوچه که دست نه که وت. خه لکی ټه و ناوچه یه باسی ټه وه دهکهن

بیابانیکی ترسناک به رووبه ریکی بی کؤتایی بایه کی به هیئز که ترس دهخاته دلی مرؤفه وه بلاوبوونه وه ی ټیسک له گشت لایه که وه چهند لاشه یه ک که میژووویه کی دیرینیان پیوه دیاره که وتوونه ته ژیر خو لی بیایان دهنگیکی ترسناک له گوره کانه وه دهرده چی ت چهند زانایه ک له کؤندا هاتوونه و چاودیریان کردوو رووناکیه کی به هیئز له ناخی تاریکیه کانه دا دهرده چی ت شوپنیکی که چوارده وری دهوران دراوه به چهن دین گازی جوړاو جوړو نهی نی ترسناک!!!

ټه و رستانه باسکردن و وه سفکردنی زانای شوپنه وارناسی مه کسیکی (خوان سیزارا) بوو سه باره ت به گورستانی (تشاویشیا) که ده که وپته باکوری (پېرؤ)، له هه مانکات خه لکی ناوچه که بهر له چهن دین سال

ناویان له م گورستانه ناوه (گورستانی ترس و خه م) به هوی هه لگرتنی چهنده ها نهی نی که ټه و نهی نیانه ش له چیرؤ که کانی مردنی ټه و بوونه وه رانه دا خو ی دهی نی ټه وه که به

چەند تىشكىك لى گۆرەكانەو دەردەچوو پاشان چەند لاشەيەكى سەرسورھىنەرم بىنى كەلە شىۋەى تۆپ دابوون و لە گۆرستانەكە بەدىاردەكەوتەن ئەمانە بە خىرايەكى زۆر لە گۆرستانەكە نىزىك دەبوونەو لەم كاتەدا ھەستەم بە ترسىكى زۆر كىردو وىستەم ناوچەكە جىبھىلەم لەپر بەبى ھۆ نامىرى بىزىنەرى ئۆتومبىلەكەم لەكاركەوت، پاشان بەماوئەيەكى كەم ئەم لاشانە دىار ئەمان، بۆيە بە پرواى من ئەوانە وىستىيان بە چاۋى خۆم رووداۋەكە بىنىم ."

ھەرۇھا (ئەدولف بىنپافىل) كە ھاۋرىيەكى (انبىيال انكامىيە) دەلى " كەس نىيە لە ئىمە ئىنكارى لە ھەبوونى تىشكى سەرسورھىنەر بىكات، چۈنكە ھەزارەھا خەلك ئەم تىشكانەيان لە بۆنەكان بىنىۋە، ھەرۇھا چەند بەلگەيەكى تىرى لە شارەوانى nazca

جەخت لەسەر راستى ئەم رووداۋانە دەكەنەو لەم گۆرستانە ئەمەش ھانى فەرمانگەكانى پۆلىس و دەزگا رۆژنامەوانىيەكانىدا بۆ دۆزىنەو ھەشكرەكردنى ئەم نەپىيانە. ھەرۇھا چەندىن زاناي شۆپنەوارناسىش بە چەندىن نامىرى پىشكەوتتو ھەولى ئاشكرەكردنى نەپىيەكانى ئەم گۆرستانەياندا لەكۆتايىدا تەنھا ماندوبوونىيان بۆ ماىەو، ھەموو ئەمانەى واىان لەخەلكى ناوچەكە كىردەكە پرسىياربەكەن و بلىن (ئەگەر زاناکان لەدەردەۋى بەرگە غازى گۆى زەوى تواناي شىكرەنەو ھەلىكۆلىنەو ھەسارەكانى تىريان ھەبى ، چۆن ناتوانن نەپىيەكانى ئەم گۆرستانە ئاشكرا بىكەن و ئەم شتە نادىارانە دەرىخەن كە بۆتە ھۆى روودانى ئەم دىاردانە لەم گۆرستانەو ئەوانەش ئاشكرا بىكەن كە چاۋدىرى ئەم گۆرستانە دەكەن؟! لە ئىنتەرنىتەو

ماوئەيەك بەر لە ئىستا ھەندى لە دزەكان ھەولى تىكەدانى ئەم گۆرستانەياندا، چۈنكە برواىيان وابوو كەلەنىۋ ئەم گۆرستانە ئالتونى بەنرخ خۆى ھەشار داۋە كەنرخەكەى بۆ چەندىن مەلاىن دۆلار دەگەرپتەو، بەلام سۆراخىان نەما پرسىيار لىرەدا ئەمەيە، ئەم دزانە لىرە چىيان دەكرد؟ ئەم دزانە چۆن كۆزىران؟ ئايا لە تىنۋەتىيان مردن؟ ئايا رۆزى سوتىنەر لىيدان يان باو تۆزى بىبابان ئەمانەى كۆشت؟ ياخود كەسىكى بالادەست ئەمانەى بەھىز بۆ تىكەدانى ئەم گۆرستانە ناردىت؟ تائىستا ھىچ ۋەلامىكى دىار بۆ ئەم رووداۋە نىيە، بەلام ئەنجامى ھەموو لىكۆلىنەوكان لە كۆتايىدا لەيەكتر نىزىك دەبەنەو ھەرچەندە خەلكى ناوچەكە زۆر بە تووندى ئەو ھەرت دەكەنەو ھەخت لەسەر ئەو دەكەنەو كەوا گىيانە شەرانگىزەكان چاۋدىرى ناوچەكە دەكەن و زىرەكەشيان لە شۆپنىكى نادىار شاردۆتەو. سەبارەت بەم گۆرستانە يەكىك لە خەلكى ناوچەكە دەلىت: كەس نىيە لە ئىمە رووداۋى راستەقىنەى ئەم گۆرستانە بزانىت، بەلام ئەوئەندە دەزانىن كە بىابو باپىرانى ئىمە ئەم لاشانەيان بە خۆل دادەپۆشى، كەچى دواى ماوئەيەكى كەم بە شىۋازى چاران دەردەكەوتنەو.

دىارو نادىار :-

زنجىرەى رووداۋەكانى ئەم گۆرستانە لە سنورىك كۆتايىيان نايەت بە دانپىيانانى خەلكى ناوچەكە بۆ ئەم شۆپنە ئەوئەيە كە چەند بوونەو ھەرىكى نەناسراو چاۋدىرى ئەم شۆپنە دەكەن و رووناكىەكى بەھىزىش لە شەو ھەتارىكەكان لەم شۆپنە دەردەچىت (تېۋر فاس) سەرپەرشتىارى شارەوانى nazca دەلىت: لە ۲۲ مانگى شوباتى سالى ۱۹۷۲ دەرۋىشتم بۆ ناوچەى (بامبا كاربىونىرا) كە ناوچەيەكى نىزىكە لە گۆرستانى (تساۋشيا) لە ناوھراستى شۆپنەكە لاشەيەكى كانزايىم بىنى پارىزگارى لە گۆرەكان دەكرد لەماۋەى چەند چىركەيەك بىنىم لاشەكە بەرەو ئاسمان بەرز دەبۆۋە لە ناكاو لەبەرچاۋان ون بوو.(ئىنبىيا ئەنكامى) كە كارى چاكرەنەو ھەرىگان دەكات لە باكورى پىرۆ دەلىت " شەۋىك لە رىگادا بووم و خەرىكى لىخورىنى ئۆتومبىل بووم لەناكاو رووناكىەكەم بىنى بە شىۋەيەكى نارپىك و خىرايەكى زۆر ھاتوو بەرزەۋى كەوت و گۆرستانى (تساۋشيا) بەتەۋاۋى داپۆشت پاشان بىنىم